

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič do Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič rsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din.

Rokopisi se ne vračajo

Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Španija pred novo revolucijo

Razpust artiljerijskega oficirskega zbora je izzval ogromno ogorčenje — Novi spopadi med artiljerijskimi in pešadijskimi četami — Podrobnosti o odločilni seji ministrskega sveta

— London, 22. februarja. »Daily Express« poroča od francosko-španske meje: Izvedba kraljevega dekreta, s katerim se na zahtevo generala Primo de Rivero razpušča artiljerijski oficirski zbor, je ustvarila novo in veliko nevarnost za notranji mir in red v Španiji. Razpust je bil včeraj objavljen ter so dobili oficirji pehote nalog, da prevzamejo poveljstvo nad topničarskimi enotami. To je povzročilo med topničarji ogromno nezadovoljstvo. V artiljerijski kadetnici v Sambeju je prišlo do dejanskih spopadov. Ko so pehotni oficirji prišli v kadetnico, da bi prevzeli upravo in poveljstvo, so jih kadeti in mlajši artiljerijski oficirji napadli, razorožili in zaprli. V boju je bilo več oficirjev težko ranjenih. Tudi v artiljerijskih vojskih je izbruhnil upor, ko so se pojavili pehotni oficirji. Na meji se

zaprte, da stoji Španija pred novo in najnevarnejšo revolucijo, kar jih je doživela tekom zadnjih let. Zaradi stroge cenzure se ni moglo doznati podrobnosti. Dokaj verjetno pa je, da je razpust artiljerijskega oficirskega zbora izrazil zlasti med plemstvom splošno ogorčenje in še bolj poostro oboječa nasprotstva dosedanjega režima.

— Pariz, 22. februarja. »Petit Parisien« poroča iz Madrida: »Če tudi čuvajo merodajni krogi o zadnjem ministrskem svetu najstrožje tajno, so razširjene vesti, da je prišlo na tej seji do ostrih nasprotij med kraljem in Primo de Rivero. Debatna je bila celo tako ostra, da je hotel Primo de Rivero takoj demisionirati. Primo de Rivero je zahteval najstrožje ukrepe proti upornikom, dočim se je zavzemal kralj za

poravnano obstoječih nasprotij in čimprejšnjo likvidacijo notranjepolitičnih sporov. Primo de Rivero je opirajoč na razne argumente ostal v premoči in je tako dobil vsa zahtevana pooblastila. Primo de Rivero je na tej seji ministrskega sveta najavil tudi obsežnejše izpremembe v vladi, hoteč zbrati okrog sebe samo najzanesljivejši ljudi. Kralj se je tudi temu upiral, ker nikakor ne želi, da bi se še bolj povečala nasprotja med vlado in opozicijo. V tem vprašanju je moral Primo de Rivero popustiti in zatrjuje se, da bo v Španiji v najkrajšem času vzpostavljen parlamentarni režim. Ta seja ministrskega sveta je politično atmosfera znatno razčistila, vendar pa še ni odstranjena nevarnost težkih in krvavih notranjih bojov.

Zgradba jadranske železniške proge

Naraščajoče zanimanje v gospodarskih krogih. — Ponudbe inozemskih finančnikov za zgradbo proge

— Beograd, 22. februarja. Vprašanje zgraditve jadranske železnice že dolgo zanima vso našo javnost in so sedaj zlasti gospodarski krogi zopet začeli razpravljati o tem problemu. Razume se, da v času, ko je vse delo osredotočeno na urevanje razmer in zboljšanje državne administracije ter reševanje osnovnih problemov državnega življenja, to vprašanje še ni popolnoma aktualno. Vsekakor pa prevladuje v gospodarskih krogih mnenje, da naj bi se jadranska železnica zgradila s tujim kapitalom, ko bo prišel za to primeren čas. Ker so sedaj odstranjeni razni strankarski vplivi, ki so napravili iz tega čisto gospodarskega problema politično zadevo, je vsekakor pričakovati, da bodo pri določevanju smeri te proge merodajni edino le gospodarski argu-

menti. Po mnenju zainteresiranih gospodarskih krogov naj bi tekla proga iz Beograda preko Tuzle v Sarajevo, od koder se bosta cepili dve progi, ena na Split, druga na Kotor. Četnje bo zvezano z Beogradom in Jadranskim morjem s posebnim železniškim omrežjem, od katerega je del že izdelan, in sicer proga Beograd—Kraljevo—Raška.

V beografskih gospodarskih krogih se zadržuje, da se zanima za zgradbo jadranskih železnic več inozemskih finančnikov, zlasti pa nekateri ameriški Jugoslovenci, ki bi bili pripravljeni zgraditi progo za primerno eksploatacijsko dobo, po kateri bi jo mogla država odkupiti. To bi omogočilo zgradbo te važne proge brez posebne obremenitve države. Ob primernem času bodo vladi predloženi konkretni predlogi.

Zopet 30 stopinj pod ničlo!

Beograd, 22. februarja. Danes je po vsej državi znova pritisnil hud mraz. Temperatura je še nadalje padla in vse kaže, da so se uresničila napovedovanja vremenskih prerokov, da bomo dobili v letošnji zimi še prav oster mraz. V Sarajevu, Kragujevcu in v Celzinu so bili davi zabeležili 30 stopinj pod ničlo. V Beogradu je bilo ob 8. zjutraj 17 stopinj, iz ostalih krajev so javljene sledeče temperature: Zagreb 27, Sarajevo 30, Užice 23, NS 18, Skopje 13, Kragujevac 30, Kotor 0, Split — 5 pod ničlo.

Mraz v inozemstvu

— Praga, 22. februarja. V vsej Češko-slovaški je znova pritisnil izredno oster mraz. V Liberecu je bila davi zabeležena najnižja temperatura 37 stopinj pod ničlo. V Pragi je znašala temperatura 24 stopinj, drugod pa se giblje med 20 in 27 stopinjami.

— Praga, 22. februarja. Zaradi ponovnega mraza se je situacija v prometnih priključkih tako poslabšala, da se lahko govori že o popolni dezorganizaciji prometa. Zaradi tega je bilo število tovarnih vlakov zelo omejeno in še ti prevažajo le živila in kurivo. Tudi situacija v češko-slovaški industriji je postala izredno kritična, ker industrija ne dobi potrebnih surovin. Posebno kritično je stanje v predelnicah, o katerih poročajo iz severne in vzhodne Češke, da so tik pred ustavitvijo obratov. Nekoliko na boljsem so oni obrati, ki leže v mestih v bližini nemške meje. Tako poročajo iz Tešina, Libereca in drugih mest severne meje, da prihajajo vagoni iz Hamburga povprečno v treh dneh, torej popolnoma normalno. V inozemstvu se transporti zakasnjujejo povprečno za dva dni.

— Gradec, 22. februarja. Po vsej Stajerski pritisla hud mraz. V Gradcu je bilo davi 27 stopinj pod ničlo, iz okolice pa poročajo še o nižjih temperaturah. V goratih predelih dežele pada zopet sneg.

— Bolcan, 22. februarja. Včeraj so našli v okolici Bolcana v hribih napolnjeni ledeni mladenič, ki je držal v rokah listek na katerem so bile s krvjo napisane besede: Corona Udine, 21 let star, Mladeniča so prepeljali v bolnico, kjer so mu morali odrezati obe nogi, vendar upajo zdravilniki, da ga bodo ohranili živega. Nesrečnej je pripovedoval, da ga je v gorah presenetil snežni vihar, tako da je kmalu omotogel. Ko je čutil, da ga zapuščajo sile, si je prerezal žile na rokah in v lastno krvjo napisal na listek svoje ime, da bi ga mogli identificirati, če bi ga našli mrtvega.

— New York, 22. februarja. Po zadnjih toplih dneh je včeraj temperatura nenadoma padla, proti večeru pa je začel nalezati sneg. Do zjutraj ga je zapadlo v mestu nad 20 cm, tako da so nastale v prometu največje ovire.

Pred zaključkom pogajanj z Grčijo

— Atene, 22. februarja. Grško-jugoslovenska pogajanja so toliko napredovala, da bodo jutri ali pojutrišnjem lahko zaključena. Zunanji minister Karapanos je imel včeraj konferenco z Venizelosom, da prejme potrebno pooblastilo za zaključitev pogajanj. Kakor se pričakuje, bo grško-jugoslovenska prijateljska in razsodišna pogodba podpisana v najkrajšem času.

Sodna obravnava proti šestim delavskim zaupnikom

Odmev burnih dogodkov za časa lanske stavke v Združenih papirnicah pred sodiščem. — Obtoženci obtožni po čl. 14. ustave in po § 19. zborovalnega zakona oproščeni vsake krivde.

Ljubljana, 22. februarja. Za časa lanske stavke v Združenih papirnicah Vevče - Goričane - Medvode se je vršilo na tovarniškem dvorišču obeh tovarnih več shodov, na katerih so nastopili kot govorniki delavski zaupniki Vladimir Kravos, Vinko Urankar, Karol Pintar, France Žužek, Peter Lombardo in Viljem Pitako pripadajoči Narodno - strokovni zvezi. Strokovni komisiji za Slovenijo in Jugoslovansko - strokovni zvezi, torej vsem klubom, delujočih v Delavski zbornici. Proti imenovanju je poslala na nadreleno oblast ovažbo orožniška postaja v Medvodah. Poleg tega pa se je obrnilo vodstvo Združenih papirnic z večjim aktom na velikega župana ljubljanske oblasti, zahtevajoč zaščito.

Iz pritožb, na podlagi katerih je bilo uvedeno kazensko postopanje proti imenovanim zaupnikom, posnemamo, da so prišli: Urankar, Lombardo in Pitako dne 17. avgusta 1928 v Medvode in so ob 13. uri prično delavci po opoldanskem počitku z delom, pojavili v tovarni papirja, zahtevajoč od obratnega mojstra Avgusta Vutca, naj ustavi obrat, ker stopajo delavci v stavko. Enako so pozivali obratovodjo Šmita in delovodjo Šeška naj ustavi obratovanje. Kljub pozivom tovarniškega uradnika in pozivu generalnega ravnanja dr. Pavlina, naj takoj zapuste tovarniški prostor, se niso odstranili, temveč so klicali delavce na shod na tovarniško dvorišče, izjavljajoč, da prevzamejo za svoje postopanje vso odgovornost. Pitako je med zborovanjem tudi prižgal cigareto in kadil, čeprav je kajenje v tovarniških prostorih strogo zabranjeno.

V Vevčah sta se vršila dva shoda, 10. in 16. avgusta 1928. Predsednik delavskih zaupnikov v obratih vevške papirnice Karol Pintar se ni pokoril odredbi tovarniškega ravnanja, da se shod ne sme

vršiti, temveč ga je navzlic prepovedi otvoril. Poročilo vodstva Združenih papirnic na velikega župana navaja, da je bil »kričeč slučaj, ko je Pintar zabranil, da bi raztovarila direkcija državnih železnic svojih organih blago, ki je došlo v Vevče«. Na tovarniškem dvorišču je Pintar otvoril shod in podal po vrsti besedo Kravosu, Pitaku in Žužku. Zborujoče delavstvo je pristilo generalnega ravnanja Selterja, da se je napotil iz pisarne med delavstvo. Na vsej poti od prvega nadstropja dol na dvorišče so mu napravili delavci nalašč špali, mimo katerega je moral med razburljivimi klici. Shod se je končal šele ko je došel obratni inženjer Reš in pozval osebje kotarne tako, na delo, ker bo sicer nastala pri kotlih eksplozija radi pomanjkanja vode.

Navedni so bili še razni drugi primeri, kakor da so bile povsod razpostavljene delavske straže z gorjaci v rokah, da bi eventualno zabranile delavčinim vstop v tovarno. Državno pravdnistvo je na podlagi tega obtožilo obtožence prestopkov po členu 14. ustave in po § 19. avstrijskega zborovalnega zakona. Vršilo se je več obravnava: dne 3. oktobra in 7. novembra 1928 ter 18. t. m. Na vseh teh obravnava je bilo sodišče zaposleno predvsem z zasliševanjem številnih prič. Sodišče je po zadnji razpravi izreklo oprostilno razsodbo, ker se ni dal dokazati dejanski stan in iz zanimljivih razlogov. Vidovdanska ustava, po kateri so bili toženi, je bila namreč s kraljevim ukazom 6. januarja t. l. ukinjena. Istočasno se je sicer izdal nov zakon o zaščiti države, ki vsebuje tudi gotove določbe glede shodov. Ker je vidovdanska ustava razveljavljena, ni mogoč sodnik na podlagi nje izreči krivdoreka za prestopke proti zakonu o zaščiti države pa ni bilo stvarnih razlogov. Sicer pa ta zakon glede takih deliktov tudi nima povratne moči.

Pomen kraljevega bivanja v Zagrebu

Francoski list o politični važnosti kraljevega prihoda v Zagreb — Hrvati so bili vedno monarhisti.

— Pariz, 22. februarja. Povodom vesti o prihodu jugoslovenske kraljeve rodbine v Zagreb piše »Figaro«, da je treba ob tej priliki navesti nove ugotovitve, ki so s tem v zvezi. Tako je bil kralj Aleksander, ko je 1. 1922 posetil Hrvatsko, sprejet zelo toplo in navdušeno. Med Hrvatimi je bila vedno močna monarhistična ideja, ki je pri njih tradicionalna. Hrvati so ostali monarhisti tudi pod novo dinastijo, vedno smatrajoč, da stoji kralj nad vsemi strankarskimi pretresljaji. Bivanje kralja Aleksandra v Zagrebu bo dovedlo do

lažje rešitve vseh vprašanj ter bo postavilo Zagreb in Beograd pred enake pogoje tekmovanja v korist države. »Figaro« trdi, da bi bilo za Beograd tudi pametno, ako bi prepustil Hrvatski vrhovno kasacijsko sodišče, ki bi tudi po prejšnji ustavi imelo biti v Zagrebu. List povdarja, da bo daljše bivanje kraljeve družine v Zagrebu pokazalo, da je tudi to mesto povzdignjeno na stopnjo kraljeve prestolnice, ker bo pomenilo po prejšnjih habsburških časih vsekakor silno razliko in počastitev za Hrvate.

Afera bolgarskega poslanstva v Rimu

— Sofija, 22. februarja. List »Prazmice« izvesti poroča: V diplomatskih krogih se živahno komentira dejstvo, da dosedanja pooblastila minister v Rimu, Radev, niti sprejel, niti izročil poslanškega inventarja novemu bolgarskemu poslaniku Vlkovu. Radev ni hotel stopiti v nikake stike z Vlkovom in ga tudi ni predstavil v italijanskih uradnih krogih. Vse to je napravilo v Rimu zelo slab vtis. Radev je baje zelo nezadovoljen radi nenadne spremembe, ker je mnenja, da je bolgarski politiki v Rimu mnogo koristil.

Rokavski predor

Pariz, 22. februarja. Člani medparlamentarne odbora za zgradbo predora pod Rokavskim zalivom bodo v kratkem odputovali v London, da se tam sestanejo s člani sličnega angleškega odbora ter sestavijo enotni akcijski program.

Sprava med državama Peru in Chile

— Santiago de Chile, 22. februarja. Med državama Peru in Chile traja že 46 let obmejni spor za pokrajino Takuo in Arico. Spor je bil nedavno poravnat med obema vladama na ta način, da je prišlo do pogodbe, po kateri bo Peru prejel provinco Takuo, Chile pa Arico.

Lakota v Etoliji

— Atene, 22. februarja. Prefekt v provinci Eritrija poroča, da grozi v njegovem okraju 50 družinam smrt zaradi izbruhnoli. Iz Etolije javljajo, da bodo živila zadostovala samo še za tri dni. Poplava v Arkadiji in okolici Korinta se vedno bolj širi. Prebivalstvo se je obrnilo na vlado s prošnjo, da bi smelo saditi opij na vidi se oškodovale za izgubo, vendar je vlada prošnjo odklonila.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 22.825, Berlin 13.5125—13.5425 (13.5275), Bruselj 7.9153, Budimpešta 9.9964, Curih 1064.4—1067.4 (1065.9), Dunaj 7.9925—8.025 (8.0075), London 276.16—276.96 (276.56), New York 56.86, Pariz 221.50—223.50 (222.50), Praga 168 do 169.33 (168.93), Milan 298.65.
Efekti: Celjska 158 den., Ljubljanska Kreditna 125 den., Prastredina 980 den., Kreditni zavod 175 den., Vevče 120, Ruše 260—280, Kranjska industrijska 222 den., Stavbna 56 den., Šešir 105 den.

ZAGREBSKA BORZA
Devize: Dunaj 800.75, Berlin 13.575, Bruselj 7.9156, Budimpešta 9.9964, London 276.56, New York 56.86, Pariz 222.50, Praga 168.93, Curih 1065.9.
Efekti: Vojna škoda 428.

INOZEMSKA BORZA
Curih: Beograd 9.1275, Dunaj 73.07, Budimpešta 90.70, Berlin 123.45, Praga 15.42, Milan 27.24, Pariz 20.305, London 25.235, New York 519.95.

Obnova zračnega prometa Beograd-Zagreb

Težkoče zaradi snega. — Glede podaljšanja proge do Ljubljane odnosno Maribora odločitev še ni padla.

— Beograd, 22. februarja. S 1. februarjem bi se imel obnoviti zračni promet med Beogradom in Zagrebom. Obnova prometa pa je bila odgojena zaradi pomanjkanja letal, ki imajo namesto koles smuči. Dve novi letali, ki jih je družba za zračni promet naročila v Parizu, nista mogli zaradi slabega vremena dospeti dalje kakor do Lyonsa. Pilot Strizević je ostal v Lyonu, njegova tovariša pa sta se vrnila v Beograd. Za vsak slučaj je družba na-

bavila smuča za dosedanja letala, tako da bo v kratkem otvorjen zračni promet med Beogradom in Zagrebom. Kar se tiče otvoritve proge Beograd - Skopje in Beograd - Sarajevo, še ni padla odločitev. Prav tako se tudi ni odločeno zaradi podaljšanja zračne letalske proge do Maribora, oziroma Ljubljane, ker so v teku še pogajanja za podaljšanje letalske proge do Dunaja odnosno do Trsta in Benetk.

bavila smuča za dosedanja letala, tako da bo v kratkem otvorjen zračni promet med Beogradom in Zagrebom. Kar se tiče otvoritve proge Beograd - Skopje in Beograd - Sarajevo, še ni padla odločitev. Prav tako se tudi ni odločeno zaradi podaljšanja zračne letalske proge do Maribora, oziroma Ljubljane, ker so v teku še pogajanja za podaljšanje letalske proge do Dunaja odnosno do Trsta in Benetk.

V Ljubljano je prispelo nekaj več vagonov trboveljskega premoga za industrijsko podjetja in privatno porabo. Iz Posojane je dopolnilno prispelo 8 vagonov slezijskega premoga, ki ga je dotična tvrdka razdelila svojim odjemalcem. Mestna plinarna ni dobila nobenega vagona rjavega premoga iz Peklenice.

Strupen mraz je deloma vplival tudi na telefonski promet. Od sredi 17.30 je bila pretrgana mednarodna telefonska zveza s Trstom, in sicer med Vrhniko in Logatcem, kjer so se pojavili defekti že prejšnji dan, a so bili naglo popravljeni. Sredi prekinjena zveza dopolnilno še ni bila popravljena. Prekinjena je tudi direktna telefonska zveza med Ljubljano in Beogradom. Davi ob 6. je bila ta zveza prekinjena od Nove Kupole (Srem) proti Beogradu dalje. Drugače so brzojavni in telefonske proge v Sloveniji tudi sprva hudega mraza v redu in delujejo brezhibno.

Letošnja zima se ne da ugnati

V Sloveniji je znova pritisnil hud mraz, ki ovira železniški in brzojavni promet — Dovož premoga v Ljubljano.

Ljubljana, 22. februarja.

V Sloveniji je znova pritisnil hud mraz. Temperatura je od sredi rapidno padla in sicer kar za 8 do 10 stopinj. Mraz je povzročil tudi na železniških progah Slovenije precejšnje ovire. Temperatura je davi varirala med — 16° do — 28° C. Najnižja je bila v Sent Janžu na Dolenskem, kjer je termometer kazal — 28° C. Najvišja pa na Jesenicah — 16° C. Po vsej Sloveniji je bilo davi jasno. Dopoldne je že začelo močnejše pritiskati sonce in se je živo srebro naglo dvigalo proti ničli. Barometer se povsod polagoma dviga. Davi je bilo v Bohinjski Bistrici — 20° (prejšnji dan — 9°), Brezčah — 21° (— 12°), Mariboru gl. kol. — 21 (— 8), Št. Janž na Dolenskem — 28 (— 24), Kočevje — 22 (— 10) in na Rakeku — 19 (— 12).

Nočni in jutranji vlaki so imeli velike zamude. Vsi mednarodni brzi in ekspresni vlaki so imeli nad eno uro zamude. Mraz in snežni viharji, ki so divjali zadnje dni v Sremu in Slavoniji, so povzročili da je imel OSE iz Beograda, ki bi moral prispeti 21 t. m. ob 4.10 zjutraj, nad 17 ur zamude ter je prispel v Ljubljano šele sredi po 21. Današnji OSE iz Beograda je imel že zjutraj nad 360 minut zamude. Večerni beografski brzojav št. 2 je imel sredi 6.10 zamude. Ena uro zamude sta imela nočna brzojavka z Dunaja in Trsta,

Predavanja zagrebskih profesorjev v Ljubljani

ZKD je doslej priredila 1144 predavanj s 180.153 poslušalci. — Prof. Dolžan najbolj priljubljen predavatelj ZKD.

Ljubljana, 22. februarja. ZKD, o čijih filmskih predavanjih v Ljubljani in na deželi smo nedavno poročali, je uvedla sistematična predavanja leta 1929. Priredila jih je v sezoni 1925-26. 251, ki se jih je udeležilo 21.387 poslušalcev, v sezoni 26-27. 230 s 12.903 poslušalci, 1927-28. 48 s 3216 poslušalci, in v sezoni 1928-29. do vsejši 21. t. m. 45 predavanj s 8756 poslušalci. Vseh predavanj je torej bilo 547 s 45.153 poslušalci.

Kakor vidimo, je število predavanj in poslušalcev padalo, čemur je treba iskati vzroka v dejstvu, da je poleg običajnih predavanj uvedla ZKD še filmska predavanja. Pravo sliko predavateljskega dela nam torej nudijo običajna in filmska predavanja skupaj. Teh je bilo v zadnjih štirih sezonah 1144 s 180.153 poslušalci.

Razmeroma največ predavanj se je vršilo v Ljubljani, v Škofiji Loki, na Vrhniki, v Trzinu, v Dolnjem Logatcu, v Radovljici, na Jesenicah in še nekaterih drugih večjih krajih v ljubljanski oblasti. Prva leta po vojni se je običajno najbolj zanimalo za predavanje o socialnih problemih, pri čemur so se razvile burne debate. V sezoni 1926-27 se je kazalo zanimanje za predavanje iz zdravstva in za naravoslovne teme, naslednje leto za radiofonijo in kasneje za predavanja iz nacionalne zgodovine ter mednarodne politike. Velik interes je bil tudi za predavanja o tujih deželah, aeronavtiki in o problemih našega Primorja.

Imed velikoga predavateljskega štaba je dosegel največ uspehov prof. Dolžan s predavanji iz naravoslovnega področja. V kratkem praznično pomembni jubilej — svoje stoto predavanje pod okriljem ZKD. Njegove teme so: Kako je nastal svet, Kako so nastale gore, O potresih, Kako je nastal premog, O pradednih živalih, Razvoj življenja, O vesoljnem potopu, O živalski duši, Stališče človeka v naravi.

O prof. Dolžanu se lahko reče, da je najbolj priljubljen predavatelj ZKD. Njegovih predavanj v Trbovljah se je udeleževalo po 400 do 800 ljudi. Koncem vsega predavanja se je vršila navedena živahna debata, v katero so posegli med drugim tudi duhovniki, raznih verskih struj med delavci. Razmeroma je bilo največ moških poslušalcev,

vendar tudi nekaj žensk in deklet. S takim koprnjenjem, kakor v Trbovljah, pač niso v nobenem kraju pričakovali Dolžanovih nedeljskih predavanj.

Seznam predavanj ZKD za tekočo sezono vsebuje: politična, socialna in nacionalna predavanja, pravna, zemljepisna, topografska, zgodovinska, kulturna in kulturnozgodovinska, naravoslovna, tehnična, gospodarska, sokolska, zdravstvena in še razna druga predavanja. Vseh predavateljev je 44. Število predavanj in predavateljev pa bo seveda znatno večje, ker skrbi poleg stalno aktualnih predavanj tudi za predavanja, ki so pereča v zvezi z dnevnimi dogodki.

V tekoči sezoni je pričela ZKD prirejati predavanja tudi v Ljubljani. Otvoril jih je dr. Grisogono s takratnim senzacionalnim predavanjem o problemih demokracije. Posebno veliko zanimanje so vzbudila predavanja vseučiliškega profesorja v Zagrebu dr. Zarnika o problemih biologije, o pomlajevanju in pododajanju lastnosti. ZKD se je posrečilo pridobiti za mesec marec naslednje predavatelje, ki bodo predavali o naslednjih vprašanjih:

Dr. Zarnik o sedanjem stanju Darvinove teorije, dr. Sossova o raku; vseučiliški profesorji zagrebske univerze dr. Bujas o današnjem stanju znanstvene kritike sprizma, dr. Mikuličič o problemu bodoče plinske vojne z medicinskega in biološkega stališča, dr. Kučera o problemih življenja v vesemiru, vseučiliški profesor teologije dr. Zimmermann o življenjski filozofiji.

Dr. Zarnik bo v petek dne 1. marca predaval o temi »Današnje stanje Darvinove teorije«. Predavatelj bo najprej ohranil probleme, ki jih vsebuje nauk o postanku in evoluciji živih bitij. Posvetil bo posebno pozornost teorijam in bo pokazal, kako je moderna eksperimentalna znanost odkrila dejstva, ki govorijo vsa v prilog Darvinovi teoriji. G. predavatelj bo obdelal razne izpremembe, ki so jih opazovali v zadnjih letih in bo dokazal, da se današnja znanost popolnoma sklada z nazori, ki jih je Darwin izrazil, a so ostali nad 50 let neupriznani, dokler jih ni osvojila moderna biologija. Velezanimivo, poljudno predavanje bodo pojasnjeval številni skiptične slike.

S topovi bodo razstreljevali led na Dunavu

Da preprečijo katastrofalne poplave in rešijo ogrožene mostove, nameravajo led na Dunavu razstreljevati s topovi

Včerajšnje »Vreme« razpravlja o nevarnosti poplav, ki preti od na debelo zamrznjenega Dunava v slučaju naglega nastopa toplega vremena.

Čim bolj nastopa toplejša vreme, tem večjo skrb povzroča zamrznjeni Dunav pristojnim faktorjem v deželah, skozi katere teče v svojem dolgem toku. Kaj bo s ogromnimi količinami ledu, ki se razprostira v širini 500 do 600 m in v dolžini več sto km od Linza do Črnega morja, ki istotako zamrzuje ob obali? Kako naj se zavarujejo pred ogromnim ledenim ploščam mostovi, železniške proge, široke ravnine, mesta in vasi vzdolž Dunava. To so vprašanja, ki se jim posveča največja pozornost in zaradi katerih napenja naša, avstrijska, madžarska, bolgarska in rumunski hidrotehniški strokovnjaki vse sile, da bi se rešila seveda sporazumno na čim bolj varni način.

Kot najprimernejše se smatra, da bi se led na Dunavu razbil na umeten način. Razbijanje ledu naj bi se pričelo te dni na vsem toku od Linza pa do Črnega morja. Kot najboljša za izvršitev tega dela se smatra, da bi se to storilo s pomočjo topništva, z lažjimi in težjimi granatami. Predvsem naj bi se razstreljeval led v bližini velikih prometnih mostov preko Dunava, da bi se zavarovala prehodna sredstva.

Te dni so rekonosirali teren v okolici Zemuna in Beograda. Iskali so najprimernejši kraj, s katerega bi se moglo vršiti razbijanje ledu s pomočjo topništva, da bi se zavaroval železniški most. Po mnenju strokovnjakov je težkoča tega

problema v tem, da je teren zelo neprimeren, zaradi česar bo zelo težko doseči popolno uspeh topovskih streljav.

Dunav je na našem ozemlju skoro povsod zamrznjen. Led je skoro neprebojen, ker je povprečno debel 40 cm, na mnogih krajih tudi 60 cm. Ker se tako debel led z navadnim orodjem ne more prebiti niti z ledolomci, se bo razbijanje ledu vršilo s minami in močnimi eksplozivnimi sredstvi, v skrajnem slučaju pa se bo uporabilo tudi topništvo. Na Dunavu so že izvršene za to priprave na kraju, kjer se gradi most med Beogradom in Pančevim. Posebna komisija, v kateri sta bila tudi generala Vuković in Radivojević, si je že ogledala zamrznjen Dunav pri mostu ter okoliški teren, da določi, od katere strani naj bi topništvo pričelo bombardirati zamrznjeni veletoč. Pregledala je ves okoliški teren, na katerem nameravajo postaviti topove.

Potrebno je bilo proučiti, kako preprečiti, da bi razbiti led, ki bi naglo krenil dalje, ne zadel ob odre pri zgradbi novega mostu ter povzročil škodo. Od vseh strani sta z ledom obkoljena tudi oba popolnoma dovršena mostovna stebra, Kasan za tretji steber je ves v ledu, kasan za četrti steber, ki še ni bil popolnoma spušen, pa je napol v vodi in ga drži kviku led. Tudi vsi ostali pomožni objekti, ladje, motorni čolni in objekti, zgrajeni na vodi sami z različnimi instalacijami in stroji, so obdani od debelega ledu.

Jasno je, da bi bila škoda ogromna, ako bi nakopičen led porušil obstoječe naprave.

Dva nevarna vlomilca pod ključem

Zagrebska policija je aretirala brata Frana in Ivana Petrak, ki imata na vesti nad 100 vlomov in tatvin. — Oba prideta pred sodišče.

Zagrebski policiji se je posrečilo prijeti dva nevarna vlomilca, ki sta v Zagrebu izvršila noštetno tatvino in vlomov. To sta brata Fran in Ivan Petrak. Prvi je po poliklo pečarski, drugi pa tapetarski pomočnik.

Pred mesec smo poročali, da je bil v Zagrebu izvršen drzen vlom v trgovino Jakoba Mautnerja na Savski cesti. Vlom je bil izvršen ponoči in vlomilci so iz trgovine odnesli raznega blaga v vrednosti 19.000 Din. Razlog tega so odnesli ročno blagajno, v kateri je bilo nekaj nad 1000 Din in okoli 100 Din kovanega denarja, ki so ga našli v predalčku. Policija je uvedla takoj preiskavo in ugotovila, da so vlomilci prišli v trgovino skozi dvorišče tako, da so razbili vrata ter se spzvali skozi odprtino v hišo. Po načinu vлома je bilo sklepno, da so vlomilci dobro poznali hišo. Zato je policija začela iskati vlomilce v najbližji okolici. Zanimala se je predvsem za ljudi, ki so prihajali v Mautnerjevo trgovino.

Po dvadnevem iskanju so detektivni prišli vlomilec na sled. Bila sta to omenjena brata, ki stanujeta na Savski cesti. Ivan je star 27 let, Franc pa 21 let in je

sedaj pri vojakih. Vlom je izvršil s bratom v času, ko je bil na 14-dnevem dopustu.

Ker so detektivji sumili, da so v vlom zapleteni še drugi, so začeli iskati tudi vlomilceve pomožnike. Ugotovili so, da je v Petrakovo hišo zahajal tudi Josip Janež, delavec, ki stanuje na Dužicah. Ko so zaslišali Frana Petraka, je izjavil, da je Janež Ivanov, najboljši prijatelj. Policija je nato aretirala tudi Janeža. Pri zaslišanju je dal za policijo važne podatke o svojem prijatelju Ivanu Petraku. Ker mu pa je bilo malo dokazati, da je pri vlovu pomagala, so ga izpustili iz preiskovalnega zapora.

Med preiskavo se je ugotovilo, da sta brata Petrak izvršila v zadnjih mesecih nad sto večjih in manjših tatvin. Ivan Petrak je izjavil, da je izvršil samo 6 vlomov, da pa ni odnesel toliko blaga in denarja, kakor so prizadete stranke javile policiji.

Pri Mautnerju s bratom nista odnesla niti polovice tega, kar je tvrdila priljavila policija.

Policija je pa preiskala Petrakovo stanovanje in našla na podstrešju in v kleti celo zalogo raznega blaga, ki je bilo ukra-

deno pri Mautnerju in v drugih trgovinah. Trgovci so spoznali svoje blago in tako je bilo dokazano, da sta brata Petrak vlomila in kradla kar na deseto.

Ivan Petrak je tudi prijateljico Fauco Brukner, delavko na Kružni cesti. Policija je preiskala še stanovanje te in našla pri njej še večjo zalogo ukradenega blaga in dragocenosti ter vrednostnih papirjev, ki jih je vlomilec ukradel in jih ni znal spraviti v denar. Policija je zato aretirala tudi Bruknerjevo in jo zadržala.

Jaz sem z njim zanosila, — je izjavila na policiji. — Zato mi je izročil vse, kar ste našli pri meni.

Ali vam je dajal tudi denar?

Nikdar mi ni dal pare. Nosil mi je samo biago in cigarete, katere sem pa spravi pokadila. Nekada me je prinesel domov tudi daljnogled in mi ga podaril. Moji sestri je pa podaril srebrne uhane.

Daljnogled je Petrak ukradel ob priliki zagrebskega velesejma tani. Kje je ukradel uhane, se še ne ve.

Ali ste kradli vedno z bratom, — so vprašali Ivana.

Ne jaz sem kradel vedno sam.

Policija ni mogla dokazati, da je Ivanov brat Fran tud ipomagal pri vlovih. Po načinu vlovov sodeč in po količini blaga, ki so ga našli pri Ivanu, pa policija sklepa, da je tudi Fran nevaren vlomilec, ki je pomagal pri vseh bratovih vlovih. Razen tega je priznal, da je vedel za vse Ivanove vleme in tatvine in se je preživljal s prodajo ukradenega blaga.

Fran Petrak očitno taji, da je sodeloval pri vlovih, toda policija mu ni verjela in je tudi njea izročila državnemu pravdniku.

Ivan Petrak je kaznjenec, o katerem smo nedavno poročali, da je izvršil v zaporih zagrebskega sodišča harakiri. Prezrežal si je treh z nožem in so ga morali iz zapora oddati v bolnico, od koder je mislil, da bo lažje pobegnul. Obsojen je že bil prvokrat zaradi tatvine na 7 mesecev ječe, drugič zaradi vлома na 18 mesecev, tretjič zaradi roparskega vлома na 7 let ječe, katere se ni odsedel in katero mu bodo še zvišali zaradi njegovih grehov, ki so jih na novo odkrili.

Fakirski večer Jaromira Zenkla

Sinoči se je v Mestnem domu producir Ceh Jaromir Zenkl, ki je Ljubljancem presenetil z zanimivim fakirskim sporedom.

Zenkl je nastopil najprej kot fakir. Izpil je 20 kozarcev vode zaporedoma in nato požrl dve živi zlati ribici, ter ju pustil, da sta nekaj časa plavali v njegovem želodcu. Nato je ribici izpljunil iz želodca zopet živi in zdravi. Se bolj so se ljudje čudili njegovemu apetitu, ko je požrl uro, katere tiktakanje je neki gledalec poslušal globoko v požiralniku. Da ima nerazumljiv jezik in ustnice, je fakir dokazal s steklom, ki ga je zgrizel ter požrl. Da imamo Ljubljanci slabe živce, se je videlo, ko si je fakir začel rezati prsa z nožem tako globoko, da se je videlo rebro. Pri tem ni čutil nobene bolečine. Nasprotno, pozneje je izjavil, da je bolelo, ko je videl, da se je eden gledalcev zgrudil nezavesten na tla, ko je zagledal kri in ko je postalo kakih 10 gledalcev smrtno bledih. Po vsem tem si je fakir še zabodel iglo v kožo na prsih ter v mišice na roki ter si še zabil 10 cm dolg žebelj v nos. Z iglami v koži in žebeljem v nosu je stopil pred desko, na kar je nekdo ustrelil v njegov hrbet, da se mu je pisca zasadila globoko v kožo. Za ključil je fakirski spored s požiranjem ognja.

Tem točkam je sledil vesel spored, v katerem je fakir pokazal veliko spretnost pri raznih hokus-pokusih. Nato je izpričal, da je telepat, kakršnega še nismo videli v Ljubljani. Našel je na razne načine vse skrite predmete v kratkem času. Predstavo je zaključil z demonstracijo katepsije. Svojege slugo je hipnotiziral, nakar je sluga postal trd kakor kamen, da ga je bilo mogoče položiti vodoravno na dva stola. Eksperimente je kontroliral policijski zdravnik dr. Avramović in še neki drugi zdravnik. Občinstvo se je načudilo in se nasmejal, ker nepopolni dvorano do zadnjega kotička kakor čujemo, priredi Zenkl v nedeljo svojo drugo predstavo v Mestnem domu s popolnoma novim sporedom.

Ove žalostni sliki bede

Invalid brez desne noge, visoke, koščene postave, bledega, izmučenega obraza, obločen v raztrgano suknjo, pripoveduje:

— Glejte, pred vojno sem bil krojaški pomočnik in sem delal, dokler me niso položili k vojakom. Boril sem se na vseh frontah. V Galiciji me je zadelo krogla v desno nogo, rana se mi je inficirala in tako so mi morali nogo odrezati. Vrnil sem se domov in pričel zopet vbadati šivanko. A ni šlo dolgo. Opešal mi je vid, da ne morem več izvrševati svojega poklica. Kaj naj počnem? Ženo imam in pet neprekrbljenih otrok. Dva sta še trgovska vajenca, deklice so stare od 9 do 12 let in hodijo še v šolo. Živim v največji revščini. Če bi ne zaslužila žena s šivanjem, ne vem, kako bi bilo. Toda sedaj je že dva tedna v postelji in začel sem obupovati. Otročki prosijo kruha, a kje naj ga vzamem? Še nikdar nisem tako stradal.

— Kaj želite?

— Da bi se našel kdo, ki bi mi dal kakšno mesto. Delal bom, kolikor se bo dalo, samo da bom zaslužil kruha za nedolžne otročiče...

— Ne prosim milosti, temveč dela. Pripravljene sem sprejeti vsako delo, ki mi ga kdo nudi.

— Bila sem služkinja, on hladec, pripoveduje siromašno obočena žena srednjih let. Toliko časa mi je prisegel lučbenec, da sem se mu vdala. Ko nisem mogla več skrivati nosečnosti, so me odslavili. Poročil me je in se prve čase še nekaj brizkal zame. Potem pa je začel piti in je šlo z njim navzdol. Zgubil je stalno službo in od tedaj je le sem ter tja prišel za delo. Hodila sem

v mesto delat po hišah, dokler sem mogla. Do zdaj sem imela še vsako leto otroka. Ko je bil tretji na potu, me je zapeljal v bolnico. Ko sem po tednu dni prišla domov, so mi povedali sosedje, da je zaprl otroka v barako in izginil. Po dveh dneh so v lomili v barako in rešili otroka smrti. O njem ni še zdaj po več mesecih ne duha, ne sluha. Pustil me je sama brez vseh sredstev in neznanu kam pobegnul. Naznaila sem ga policiji, ki je poslala za njim tiralcu, ker je menda nekaj ukradel, a ga še dozdaj niso prišli. Mučim se s tremi otroci, kakor vem in znam. Če nimam dela, moram prosjati.

„Močno deformirana struga Ljubljanice“

Od pristojne strani smo dobili nastopno pojasnilo: Ljubljanski dnevniki so v zadnjem času opetovano poročali o ledu na Ljubljani in nje pritokih, navajali so tudi, kako debel je led, n res je segal že precej debel led do zatvornice v Gruberjevem kanalu. Hud mraz, ki je že večer, zlasti pa danes znova pritisnil, bi povzročil hitro naraščanje debelosti ledu, posebno še ob zatvornici. Bati se je bilo najhujšega, če led zatvornico deformira ali na katerikoli način poškoduje tako, da bi se ista pri kakih hitrejših spremembi vremena in poplavi, na kar je treba misliti, ne mogla več odpreti. Nastale bi poplave, kakor jih Barje in Ljubljana ne poznata, ker bi se vse ogromne vode iz vsega okoliša, ki gravitira k Ljubljani, odtokale vrh ledu ob zaprti zatvornici.

Da se velika nevarnost prepreči in odvrne katastrofa od vsega Barja, precejšnjsje dela Ljubljane in nje ležečih krajev z njihovo veliko industrij, se je morala zatvornica počasi odpreti, da led pravčasno odide. Led je plaval že nekaj dni po Gruberjevem kanalu in se sedaj, ko je zatvornica že zopet zaprta, znova ob nji nabira in se dela, kjer ni kosov ledu, že tudi ledena mrena na vodi.

Vsi odgovorni faktorji, predvsem pa pristojna ministrstva in tu in inozemstvu, se bavijo z vprašanjem, in dajejo navodila podrejenim uradom, kako je postopati, da se prepreči nevarnosti in katastrofe, kolikor je to pač mogoče, v slučaju, da bi se vreme hitro spremenilo, kar bi imelo za posledico naglo kopnenje snega in velike poplave, ki bi se razlivalo preko zamrznjenih vodotokov.

Vsakdo si mora biti danes že na jasnem, da je letošnja zima katastrofa svoje vrste, ki se tudi ljubljanskega Barja ni izognila. Zahtevala bo, kakor izgleda, še marsikatero žrtve. Če se da taka katastrofa preprečiti, je dolžnost poklicanih, da se to brez odlašanja zgodi. In da se prepreči taka katastrofa za Barje, za en del Ljubljane in nje ležeč kraj z industrij, se je morala zatvornica počasi odpreti, usedi bregov Ljubljane na nekaterih krajih, ki niso nobena nova prikazen, pač pa so utemeljeni v geognostični sestavi tal, se ne da jo preprečiti. Stvar proučavanja bo, ko se bo z deli za poglavitve v Ljubljani zopet pričelo, kaj da bi se dalo na bregovih Ljubljane na Barju sploh ukreniti, da se ta neugodni pojav po možnosti odkloni.

Najboljše najtrajnejše, zato najcenejše

Konec „Gillier Zeitung“

Včerajšnja »Gillier Zeitung« je objavila naslednji dopis prvega državnega pravdnika v Celju: »V zadnjem času uporabljate v svojem listu imena mest, trgov in vasi v nemškem jeziku, kakor Cilli, Marburg, Pettau, Schönstein, Unterdrauburg itd. V smislu »Krožnice ministrstva za notranje zadeve se pozivate, da odselej uporabljate imena tako, kakor se njihova službena označba glasi v našem jeziku, k čemer spada predvsem tudi naslovna označba »Gillier Zeitung«.

Na tozadevni dopis lastništva lista je odgovorilo državno predsedništvo, da vztaja pri navedenem svojem odloku od 10. t. m., pri čemer opozarja, da se list v nekem članku še vedno poslužuje označbe »Laibach«, kar ni v skladu s omenjenim odlokom glede uporabe službenih krajevnih označb.

Z ozirom na to objavlja celjski nemški list v svoji včerajšnji številki tudi članek pod naslovom »Zum letztenmal — Gillier Zeitung«, v katerem naznaja, da se bo odselej imenoval »Deutsche Zeitung — Organ für die deutsche Minderheit in Slovenien«.

K razpustu političnega in gospodarskega društva Nemcev v Sloveniji, za katerega je bil napovedan občni zbor za 3. marca in ki je bilo pred kratkim razpuščeno, piše »Gillier Zeitung«:

»Kakor znano, so bila pravila »Političnega in gospodarskega društva Nemcev v Sloveniji« sestavljena drbešno po zaledu pravi »Političnega in gospodarskega društva Slovencev na Korškem«. Da še obstaja društvo korških Slovencev in da

bo gotovo obstajalo popolnoma nemoteno dalje, menda ni treba še posebej omenjati. Če je bilo društvo »Ortuna« v Mariboru, ki se je kot politični faktor ponovno na videz način izpostavljalo, istotako že razpuščeno ali pa bo sploh razpuščeno, nam ni znano.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 22. februarja 1929; katoličani: Stoj sv. Petra; pravoslavni: 9. februarja, Nikifor.

DANASINJE PRIREDITVE.

Drama: »Volpone« A. Opera: »Beg iz seraja«. C. Kino Madca: »Tiranova hči«. Kino Ideal: »Beli stadion«.

DEŽURNE LEKARNE. Danes: Piccoli, Dumaška cesta; Bakarič, Sv. Jakoba trg.

Joško Janša v tekmovanju na 18 km tretji!

V Pirenejih, tik ob španski meji, so se te dni vršila tekmovanja za smučko prvenstvo Francije in za Coupe de France, dario francoskega ministrstva javnih del. Na startu so bili poleg Francozov tudi Čehi in Poljaki. Radi nepričakovanih prometnih ovir in radi silnih snežnih zametov so se vozili naši tekmovalci in Čehi iz Zakopan do Luchona pet dni in pet noči in zato so žal tekmo na 45 km zamudili. Startali so samo na 18 km, zato so se pa tu tem bolje odrezali. Na startu je bilo 40 tekmovalcev. Prvi je prispel na cilj Čeh Otokar Nemecky, ki je znan kot eden najboljših češkoslovških vozačev v Srednji Evropi, in sicer v času 1:22.34, drugi Berthet (Francija) v 1:26.18, tretji pa je bil Janša Joško v času 1:28.19. Tudi Janša je bil v plaširal ugodno. Prispel je šesti na cilj v času 1:31.16. Deseti je bil Godec v času 1:33.56. Proti Bethetovemu plasmaju so protestirali ostali tekmovalci, ker se je pojavil med njimi v neumljivih distancah. Komisija je protest zavrnila, popravila je samo Nemeckega placement na prvo mesto.

Naši tekmovalci, ki so nas v tujini zopet tako častno zastopali, so se snoči vrnili v Ljubljano.

Prosveta

Sentjakobski gledališki oder. V soboto, 23. februarja: »Svetnik«. V nedeljo, 24. februarja: »Svetnik«. (Gostovanje zg. Hlebša, Reša in Pešla iz Kranja.)

Sentjakobski gledališki oder ponavlja v soboto 23. februarja in v nedeljo 24. februarja krasno uspešno burko v treh dejanjih »Svetnik«, ki je bila pri vseh dosedanjih predstavah od srca in posebnosti tako dobro sprejeta. — Pri nedeljski predstavi gostujejo člani gledališkega odra narodne študentske iz Kranja, in sicer gospodje Hlebš v naslovni vlogi »Svetnik«, Reš v vlogi »Ovčjak« in Pešl v vlogi »grof Skale«. Posetnikom bo dana s tem prlika videti v glavni vlogi voditelja študentskega odra v Kranju. Vstopnice za obe predstavi so v predprodaji v trgovini gosp. Mihaela Karličnika na Starem trgu, za nedeljsko predstavo pa izjemoma tudi v nedeljo dopoldne v Sentjakobski knjižnici na Starom trgu.

Koncert Žilovskega kvarteta, ki je bil doleten za ponedeljek, 25. t. m., se ne vrši. Ker je vesed pomembnejše kariera v Celju koncert omenjen, so morali Žilovski turneje odločiti na pomembni čas. Kdaj se koncert vrši, bo pravčasno javljeno v dnevniki.

»Volpone«. Pri današnji predstavi te razposlane komedije igra vlogo kurtizane Camille gospa Medvedova, ker se gospa Nahčeka s svojega dopusta iz Pariza še ni vrnila.

»Dantonova smrt«. To dramo mladega Bthnerja bo uprizorila koncem meseca ljubljanska drama. Snov je vzeta iz historije velike francoske revolucije in je po svoji zasnovi monumentalni spomenik te dobe. — Celo Francozi sami priznavajo temo dela, da je verna in genialna slika, kakršne niti Francozi ni ustvaril. — Skušate se v polnem telu pod režijo prof. O. Sesta.

Radioprogram

Petek, 22. februarja: 13.30: Stanje vode in borzna poročila; 17. Jony-jazzband; 18.30: Gospodinjska ura, predava gđ Krekova; 19: Francosčina poučuje dr. Lehen; 19.30: Uvod v glasbeni svet, predava dr. Vurnik; 20: Volaričev večer; njegova doba, predava dr. Joža Lavrenčič. Samospevi s klavirjem, poje g. Jug; 1. Oj rožmarin, 2. Dekliški vzdih, 3. Dekliška tožba, 4. Zopet solze, 5. Zvonček. O Volaričevih skladbah govori g. Kogoj. Četverpespevi: 1. Eno devo bom ljubil, 2. Slovenski svet, ti si krasan, 3. Razstaneš, 4. Slovo, 5. Tiha luna. Radiokrakerster; 22: Poročila in časovna napoved.

Sobota, 23. februarja: 12.30: Reprodukcijska glasba; 13: Časovna napoved, reprodukcija glasba; 13.30: Stanje vode in borzna poročila; 17: Koncert Radiokrakerster; 18.30: Književna ura; 19: Nemščina, poučuje g. dr. Piskernik; 19.30: Pomen antične za razvoj evropske kulture, predava vseučiliški prof. dr. Bradač; 20: Valčekov večer g. Košmerljave. — Vmesne točke igra g. Verbič na harmoniko Radiokrakerster; 22: Poročila in časovna napoved; 22.15: Spnechod po Evropi.

Nedelja, 24. februarja: 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve; 10.30: Kaj mora kmetovalec vedeti o električnem toku, predava ing. Dietrich; 11: Koncert Radiokrakerster; 15: Stanje vode in časovna napoved; 15.15: »Animas«, misterij v 1. dejanju, izvajajo člani Slov. dij. zveze; 16: Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski; 16.30: Kako se spreminja obliče naše zemlje, dr. Bohinec; 20: Peski večer diji zbora III. drž. real. gimnazije pod vodstvom profesorja Bajuka; 1 P. H. Sattner: Pozimi iz šole, 2. A. Foerster: Ah, nidi zemljica krasna! 3. E. Adamič: Tožba, 4. Adamič-Pavlič: Jazdec, 5. V. Vodopivec: Ptič, 6. Malat: Lastevička, 7. O Dev: Veseli letni časi, 8. Zgane: Čin »can cvrguden, 9. dr. A. Schwab: Kanjica, Radiokrakerster; 22: Poročila in časovna napoved.

Dnevne vesti.

Vse čitatelje »Slov. Naroda« v Domžalah obveščamo, da se dobi »Slov. Narod« vsak dan že ob 15. uri naprodaj pri g. Jakobu Šlebir, Domžale št. 110.

— **Železniška tarfina konferenca** v Ljubljani. Že del časa so vrše med interesiranimi državami Avstrijo, Čehoslovaško, Madžarsko, Italijo in Jugoslavijo pogajanja za izpremembo železniških tarif, oziroma za sestavo nove direktne železniške tarife za prevoz blaga. Na ljubljanski železniški direktorji se prične dne 25. t. m. v ponedeljek ob 10. dopoldne železniška tarfina konferenca, ki se je udeležijo delegati omenjenih držav. Konferenca bo obravnavala vsa aktualna vprašanja tarfne politike. Trajala bo tri dni. Delegati sosednjih držav prispejo v Ljubljano v soboto ali v nedeljo. Jugoslovensko železniško upravo zastopata na konferenci načelnik generalne direkcije g. dr. Marković in načelnik tarfne sekcije g. Manfreda. Oba prispejeta v Ljubljano jutri ali v nedeljo dopoldne.

— **Jubilje kranjskega meščana**. Jutri, v soboto, slavi v Kranju 80letnico svojega rojstva ugledni meščan gorenjske metropole g. Konrad Pučnik. Jubilant izhaja iz poznane Pučnikove obitelji, ki se je preselila pred skoro 90 leti s Stajerskega v Kranj. Jubilantovo oče je ustanovil leta 1843. krojaško podjetje, katero je prevzel jubilant in katero je dvignil na višino velike sposobnosti in slovesa. Konrad Pučnik je bil vnet javen delavec, zlasti pri gasilnem društvu, strelskem in pevskem klubu Citalnica, dolga leta član občinskega odbora. Vedno ima odprte roke za gmetne želje narodnih in naprednih organizacij. Poleg zveste soproge so mu ob strani pri tem jubileju hčerki Zofija, vdova prof. Peterlina, in Mihaela, soproga prof. dr. S. Dolarija, ter sinova Konrad, vpokojeni major, in Adalbert, lastnik ljubljanske krojaške ateljea. Iskreno čestitamo in kličemo: »Na mnoga leta!«

— **Povratak čehoslovaškega poslanika**. Čehoslovaški poslanik na našem dvoru g. Jan Seba se je v sredo večer vrnil v Beograd in prevzel posle poslanstva.

— **Državni izpit zdravnikov za prestop iz pripravljalne v pomožno skupino**. Državni strokovni izpit za prestop iz pripravljalne v pomožno skupino se bo vršil 13. aprila v Higijenskem zavodu s šolo za narodno zdravje v Zagrebu. K temu izpitu se smejo prijaviti zdravniki tekom svoje triletnje začasne službe. Kdor se v tem roku ne prijavi k izpitu, se smatra, da ga ni položil in izgubil službo. Prijave sprejema do 31. marca t. l. Higijenski zavod s šolo za narodno zdravje v Zagrebu. Minister za narodno zdravje je imenoval izpraševalno komisijo, kateri predseduje administrativni direktor Higijenskega zavoda dr. Vladimir Katičič. Pod pristojnost izpraševalne komisije spadajo vsi zdravniki, službojuči v zagrebški, osileški, primorsko - kraški, ljubljanski in mariborski oblasti.

— **Iz carske službe**. Imenovani so: pri glavni carinarnici v Ljubljani za višja carinska revizorja glavni revizorja Ivan Gernulin in Anton Cigoj, za pomožnega kemikarja kemičar Andrej Paškvan, za višje skladišniške skladiščniški Franjo Jelen, Nikola Radotaj in Franjo Vavpotič, za carinskega pripravnika prov. pripravnik Rihar Klodič, pri centralni carinski blagajni v Ljubljani za carinskega blagajnika blagajnik Franjo Eržen, za carinske knjigovodje knjigovodji Emil Aljančič in Fran Pajlar, pri glavni carinarnici v Mariboru za višje carinske revizorje glavni revizorji Ljubomir Dabunović, Alojz Pip in Emil Tomšič, za višje carinskega blagajnika blagajnik Andrej Peternel, za višje skladišniške skladiščniški Ernest Černač in Taso Gjorgjevič, za pomožnega skladiščnika pomožni skladiščniški Rado Ivošević, za arhivska protokolista arhivska uradnika Albin Drahsler in Jovan Samardžija, za carinska pripravnika proviziorna pripravnik A. Matavšek in Ibrahim Karahasanović, za arhivska pripravnika, prov. pripravnik Miroslav Ferenc, pri glavni carinarnici v Dravogradu - Meža carinska pripravnik stalni pripravnik Franc Jekler, pri glavni carinarnici na Jesenicah za revizorja vršilec dolžnosti upravnika Branko Čatič, pri glavni carinarnici v Kotoru za arhivskega pripravnika prov. pripravnik Milan Ivetič in pri glavni carinarnici na Rakenu za carinskega pripravnika prov. pripravnik Kamil Gradšnik.

— **V naše državljansko so sprejeti učitelji** a. Bleda Marija Vidmar, občinski pisar iz Kranjske gore Alojzij Plantaj in železniški klubavničar iz Konjice Florijan Celant.

— **Iz zdravniške službe**. V imenik zdravniške zbornice za Slovenijo sta bila vpisana asistent očesnega oddelka splošne javne bolnice v Ljubljani dr. Rainer Bas-sin in zdravnik ruskega sanatorija v Vurbergu dr. Oskole Kula-k.

— **Živalske kužne bolezni** v mariborski oblasti. 18. t. m. so bili v mariborski oblasti 33 slučajev svinjske kuge, 1 vrančnega prisada in 1 mehurčasta izpuščaja goveda.

— **Uredba o posesti in nošenju orožja**. V »Slovenski Novini« št. 42 z dne 20. t. m. je objavljena uredba notranjega ministra o posesti in nošenju orožja.

— **Čehoslovaška se odresa Bosancev**. Na intervencijo Zveze trgovskih gremijev je čehoslovaško trgovsko ministristvo izdalo te dni odredbo o zatiranju krošnjarenja po hišah. Prepoved se tiče v prvi vrsti Bosancev, ki kaj radi krošnjarijo po svetu. Nekaterim so čehoslovaške oblasti sicer izdale obrtne liste, ki jim na dajajo samo pravico do prodaje blaga na trgih, ne pa po mestu, po gostinlah, kolodvorih ali celo po hišah.

— **Prvo porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Mariboru**. Višje deželno sodišče v Ljubljani razglasa, da se začne pri okrožnem sodišču v Mariboru prvo porotno zasedanje v letošnjem letu 2. aprila in ne 4. marca, kakor je bilo prvotno razglašeno.

— **Oddaja prostorov za obratovanje kina »Ljubljanski dvor«** se bo vršila potomi ofertalne licitacije dne 2. marca t. l. pri direktoriji državnih železnic v Ljubljani. Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— **Za mednarodno ureditev lesne trgovine**. Tajništvo ljubljanske borze objavlja: V zvezi z objavo v »Trgovskem listu« z dne 16. februarja 1929 pod naslovom »Za mednarodno ureditev lesne trgovine« obveščamo interese, da bo zbornica dunajske borze, kakor nam ugodno javlja, sama izposlovala izdajo potrebnih vele-sejmskih legitimacij ter jih direktno dostavila pripravljenim. Da li moremo pravčasno javiti imena in natančne naslove udeležencev, prosimo vse interese, da nam list sporoče zanesljivo do vstetega 26. t. m.

— **Rezervni oficirji**, člani ljubljanskega pododboru UOIR se obveščajo, da poziva na zbor pododboru in volitev nove uprave, ki je izšel v dnevnem časopisu in ki so ga podpisali g. dr. B. Kurbus, S. Velkovrh, J. Štufelj in A. Kos, ni smatrat, ki kot poziv podpisanega pododboru, ker ni sklican po obstoječem upravnem ali nadzornem odboru uiti v smislu društvenih pravil oziroma društvenega zakona. Poziv je torej izšel proti pravilom in sklepom naših občinskih zborov. — Uprava ljubljanskega pododboru UOIR.

— **Darovi za gladujočo**. Velikemu županu ljubljanske oblasti so poslali poleg že objavljenih darov k zbirki za gladujočo rod-bine svoje prispevke: dr. Aleš Ušeničnik, univ. profesor, 300 Din; Avgust Jenko, pekarna ljubljana, 1000 Din; dr. Janko Brejč, odvetnik v Ljubljani, 200 Din; Tonca in Franjo Hmelak, Ražek, 2000 Din; Karel Čeč, ravnatelj Jugoslov. tiskarne, Ljubljana, 500 Din; Rudolf Willmann, Ljubljana, 150 Din; dr. Franc Ušeničnik, univ. profesor, Ljubljana 300 Din, Kranjska industrijska družba, Jesenje, 6000 Din, Kolinska tovarna, Ljubljana 500 Din, Ivan Bratuž, Hljeronim Demšar, Filip Bačnar, lastniki svečarna J. Kopač & Ko., Ljubljana, 500 Din; Zveza slovenskih voljakov iz svetovne vojne, Ljubljana, 500 Din; dr. Mihael Opeka, stolni kanonik, Ljubljana, 200 Din; dr. Vinko Gregorič, primarij, Ljubljana, 200 Din; dr. Ivan Tavčar, odvetnik, Ljubljana, 300 Din; neimenovani 10.000 Din; neimenovani 1000 Din; Družbene papirnice Vevče, Gorjane in Medvedo, dd v Ljubljani, 2000 Din; doslej skupaj 29.650 Din.

— **V večerajšnji članek »Trboveljski dogodki«** se je pri telefonskem prenosu vrnilo več napak. Pokojni Abel je rojen v Vertovljah, Alojzij Pirč je bil zaklan med rudniško in Počvavskovo hišo na Vodal, med drugimi je bil aretiran Anton Kurdar z Doberne.

— **Vreme** Vremenska napoved pravi, da bo večnoma jasno in mrzlo vreme. Več-raj je bilo po vseh krajih naše države več ali manj oblačno, odnosno mešeno. Snežilo je v Beogradu in Skoplu. Maksimalna temperatura je znašala v Splitu 1, v Ljubljani - 3,6, v Mariboru in Zagrebu - 4, v Skoplu - 6, v Beogradu - 6,8. Davi je bilo v Splitu 0, v Skoplu - 8, v Zagrebu - 10, v Beogradu - 11, v Mariboru - 15, v Ljubljani - 18,4. Najhuši mraz pritiska torej v Ljubljani. Barometer je kazal davi v Ljubljani 789,9 mm.

— **Strasna nesreča na Neretvi**. V Belem Polju pri Neretvi vaščani nimajo vodnjakov, temveč hodijo po vodo v Neretvo. Tako je nosila vodo tudi rodbina N. Periča. Po dvakrat dnevno hodijo družine po vodo. Pri tem poslu se doslej še ni pripetila večja nesreča, ker je reka na tem kraju nizka. Pred dnevi se je na pripetila težka nesreča zaradi huzega mraza. 17-letna hčerka N. Periča je šla po vodo. Ker je bila reka ob bregu zamrznjena, je deklica stopila na led in zaleza vodo. Tedaj se je led vrtil in deklica je izgnila v valovih. Rodbina N. Periča je tem bolj prizadeta, ker je na ta način izgubila letos že tretjega otroka.

— **Glad in volkovi v Kordunu**. Iz Korduna so prišle v Karlovec tri učiteljice, ki se pa zaradi zametov in velikega snega ne morejo vrniti na službena mesta. Učiteljice so izjavile, da vladajo v Kordunu strasne razmere. V mnogih vaseh je zmanjkalo živeža in seljaki stradajo. Razen tega so se priklatlji v vasi sestradani volkovi, ki napadajo ljudi in živino. Okoli oddaljenih hiš preže volkovi celo podnevi na ljudi.

— **Atentator zahteva odškodnino**. Pred meseci je uradnik Albert Weinberger izvršil revolverski atentat na generalnega direktorja turške Polak sinovi v Zagrebu Henrika Weinbergerja. Ravnatelj je atentatorja krogi lahkotila. Nato si je atentator poglaval krogi v glavo in si prestrelil očni živec tako, da je popolnoma oslepel. Ko je prišel iz bolnice, je bil na prizadevanje ravnatelja Weinbergerja sprejet v zavod za slepe. Sedaj se je pa atentator odločil, da toži ravnatelja za odškodnino. Atentator navaja namreč v obtožnici, da ga je ravnatelj s svojim postopanjem spravil v obup kar je imelo za posledico, da je v hipni duševni zmedenosti izvršil atentat in samomor ter pri tem izgubil vid. Ves Zagreb pričakuje z zanimanjem to razpravo, v kateri atentator toži svojo žrtve.

— **Dve tramvajski nesreči v Beogradu**. Predvečerašnjem se je pripetila težja tramvajska nesreča v Beogradu pri kavarni Kolarac. Dva tramvaja sta privozila v isti smeri in sicer iz Kalimekdana in ulice kneza Mihajla. Pred kavarno sta trčila skupaj. En tramvaj je namreč skočil iz tira v trenutku ko je drugi privozil mimo

in tako se je nesreča pripetila. Oba voza sta močno poškodovana, nekaj potnikov je bilo lažje ranjenih. Včeraj se je pripetila druga podobna nesreča v knez Mihajlovi ulici.

— **Konč denuncijantske afera**. Iz Sremske Mitrovice poročajo, da je tamonjske sodišče dobilo akt sodnega stola iz Zagreba glede tako zvanе denuncijantske afera. Kakor znano, so bili že lani vsi stitje obsojenci v tako zvanj denuncijantski aferi, čije glavni obtoženci je neki Weiss, oproščeni. Državni pravdnik je vložil pritožbo, sodni stol v Zagrebu je pa oprostitno razsodbo potrdil. Zato so obtožence takoj pustili iz zaporov.

— **Pogreb justicijskih zločincev**. Ko so zdravilni ugotovili, da so mrtvi in ko so sestavili zapisnik, so justicijske člane kola gorskih tičev Prpiča, Vrbanca, Krimpotiča in Brdarica odpeljali na pokopališče na Mirogoju. Za justicijske so izkopali skupen grob. Iz mrtvaškega voza so najprej potegnili krsto z napisom Pavel Prpič Mali, Njega so pokopali prvega, občen je bil pa zadnji. Nato so pokopali še Krimpotiča in Brdarica. Pogrebu so prisostvovali oblastveni organi in izvršili se je brez ceremonij, kakor je predpisano. Včeraj so pokopali še Vrbanca. Skupen grob so odkopali in položili k zločincem najzakrajnejšega tovariša. K tretjemu križu so postavili še četrtega z napisom: Tu počiva Mijo Vrbanc, star 32 let, Umrl dne 20. II. 1929. Enake napise imajo ostali trije križi. Truplo Mije Vrbanca so po justifikaciji prepeljali v morfološko - biološki institut, kjer so ga secirali, hoteč ugotoviti, če je Vrbanc bolehal na kak telesni ali duševni bolezni. Preiskava je ugotovila, da je bil Vrbanc duševno popolnoma normalen, le na pljučih je bilo opaziti začetne znake tuberkuloze, v patološko - anatomskem institutu so nato vzeli iz Vrbancovega trupla možgane, srce in del hrbtenice, da jih pregledajo in ugotove, kakšen zločinec je bil Vrbanc.

— **Pri hemoroidni bolezni, zagateno**, natrganih črevah, abscesih, sečnem pritisku, obolelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenceče vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. IL

Iz Ljubljane

— **Premog za revne sloje**. Socijalni odesk mestnega magistrata je ljubljanskim revnim slojem ukazal po 50 ali 100 kg rijava premoga, ki ga je potem brezplačno razdeljevala mestna plinarja. Do včeraj je razdelila 4150 kg premoga, ki izvira iz rudnika Peklenica pri Murskem Središču.

— **Iz ljubljanskega trga**. Kljub strupenemu mrazu je bil današnji trg razmeroma dobro založen z različni potrebščinami. Baza je tudi večja množina jake, ki so se prodajala po 2,25 do 2,50 Din. Ribji trg je bil zaradi mraza slab. Morskih rib sploh ni bilo. Prodajali so nekaj živih kanpov in več zmrzjenih črnok, komad po 2 do 3 dinarje. Cene drugih živilom so neizpremenjene.

— **Posest kinopredstav v predpustnem času**. V času do 1. januarja do 12. februarja je posetilo kinopredstave v Ljubljani nad 80.000 oseb. Nad 510.000 je bilo plačano za vstopnice.

— **Civilna poroka**. Danes ob 12.30 je magistratni direktor g. dr. Zarnik civilno poročil g. Milana Zadneca, uradnika našega uredništva, in gđc. Albino Hitičjevo Čestitamo!

— **Seznam najdenih predmetov**, prijavljenih policijski direktorji v Ljubljani, v času od dne 1. do dne 15. februarja t. l.: 1. pisica temnozlate dlake z usnatim ovratnikom; 1. pišček fox bele barve, z rumenimi lisami; 2. verigi od avtobusa; 1. del radio - aparata; 2. desna damska čevlja; 7. moških trdo likanih ovratnikov; 20. dinarjev; večja svota denarja; 30. dinarjev; 1. torbica z manjšo vsoto denarja; 1. zlat uhaj z večjim in 3. manjšimi briljanti; 1. zlata ovratna veržica; 1. biserna ogrlica in 1. zlata zapestnica. — V železniških vozovih so se našli ti - le predmeti: 2. moška dežnika, 1. par čevljev, 1. kos ovratnika, 1. otroška čepica, 1. nahrbtnik z 1. čepico, 1. zavitek žičnikov in 1. palica.

— **Ruska Matice**. V soboto dne 9. marca t. l. se bo ob 18. uri vršil v prostorih ruske akademске menze (St. Peterske vojašnice) redni občni zbor Ruske Matice s tem-le dnevnim redom: odobrovo, blagajnikovo in nadzornikovo poročilo ter sklepanje o podelitvi odobrovo absolutorija, načrti za delovanje v l. 1929., volitve funkcionarjev in slučajnosti. Ako bi bil prvi zbor nesklepečen, se bo vršil drugi eno uro pozneje, in sicer ob 19. uri.

— **Bel stadion**. Na vsesplošno zahtevo reprizo velikega sportnega filma »Beli stadion«, ki nam v nedosegljivih krasnih slikah pred očeta lanko olimpijato v St. Petritzu, kjer so tekmovali skoroda vsi narodi sveta v vseh panogah zimskega sporta. Ker je interes prebivalstva za ta film izredno velik si je izposlovala ZKD prostore kina Ideal za ves današnji dan ter bo predvajala ta film pri običajnih predstavah ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri. Na ta način je dana možnost vsem sportnikom in celokupnemu prebivalstvu ljubljane ogled tega izredno zanimivega in neobičajno krasnega filma. Cene zmerne od 2 do 8 Din za sedež.

— **Plesni turnir za prvenstvo Slovenije 1929** — v soboto, 2. marca — velika dvorana Kazine. Informacije in prijave parov-amaterjev pri g. Jenko v Kazini. 145n

— **Civilna poroka** v Ljubljani. Danes ob 12.30 je magistratni direktor g. dr. Zarnik civilno poročil g. Milana Zadneca, uradnika našega uredništva, in gđc. Albino Hitičjevo Čestitamo!

naj prinesejo s seboj novo davčno prijavo in davčne listine za preteklo leto ter že doma izračunajo režijske stroške ki so jih imeli v preteklem letu. — Načelstvo, 144n

— **Zopet lizol**. V bolnico so snodi prepejali 23letno Anico M., stanujočo v ru-skih barakah. Nesrečnica je bila lizol. V bolnici so ji takoj izpraznili želodec in je sedaj že izven nevarnosti. Kaj je bil vzrok samomora, ni znano.

— **Iz Pevski odesk »Grafika«** v Ljubljani se iskreno zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli k lepo uspelemu zabavnemu večeru v Kazini, tako uredništvom ljubljanskih dnevnikov kakor tudi ravnateljstvu Jugoslovanske. Delniške in Učiteljske tiskarne za prijazno naklonjenost ter vsem cenjenim obiskovalcem naše vsakoletne prireditve. — Odbor.

Iz Celja

— **C smrtna kosa**. V celjski javni bolnici je umrla 20. t. m. 11mesecna Justina Špes, hčerka delavke iz Gaberja pri Celju. Isti dan je umrla v mestu na Kralja Petra cesti ga. Lujiza Herzmanna, hišna posestnica in mati zdravnikar g. dr. Ivana Herzmanna, v starosti 75 let, v tukajšnji volašnici Kralja Petra pa je umrl 20letni redov 39. pešpolka Rihard Čurina, doma iz Rogatica, v civilu trgovski pomočnik.

— **Trajno lepo vreme**. Tudi včeraj je vladalo tukaj najlepše vreme. Zjutranja temperatura — 8° C se je dvignila opoldne

na solnce na 8 stopinj nad ničlo. Barometer se je ponovno dvignil za 4 mm in obeta prav lepo, stanovitno vreme.

— **Občni zbor Gremija trgovcev v Celju** se je vršil v torek zvečer pod predsedstvom g. Stermečka v mali dvorani Narodnega doma ob precejšnji udeležbi članstva, predvsem slovenskih trgovcev. Nemci so občni zbor očitno ignorirali. Po izčrpnem poročilu predsednika, tajnika in blagajnika so bili izvoljeni: Kot delegati za občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug gg. Stermeček, Lukas in Pazarinc, za pomožniški zbor gg. Pazarinc, Lečnik, Drolenik in Lukas, v razsodišče pa gg. Loibner in Strupl.

— **Plesni turnir v Celju**. Za veliko plesno tekmo, ki se vrši v Celju 23. t. m. v vseh prostorih Narodnega doma, vlada povsod izredno zanimanje in to popolnoma upravičeno, ker se odbor vsestransko trudi, da zadovolji posetnike v vsem mogočem pričakovanju. Kakor domnevamo po ovinkih, prijavljenj pari že prav pridno trenirajo, da bodo v stano zadostiti velikim zahtevam, ki so jim ih stavili člani žirije. Nadaljni tekmovalci pari o amaterji se še lahko prijavijo najkasneje do 20. t. m. pri predsedniku gosp. magistratnemu svetniku Šubicu na celjskem mestnem magistratu. Ker se vrši pred tekmo in pa njej družbeno ples za vse obiskovalce, bo prireditel zanimiva ne le vsled tekme, temveč tudi radi vsestranske prijetnosti. Posebna vabilo se ne bodo razpošiljala.

Podrobnosti iz življenja prestolonaslednika Rudolfa

Rudolf je baje ubil lovca, kateremu je zapeljal ženo. — Zanimanje za prestolonaslednikova kolena

Neki drugi Čehi pripoveduje, da je bil takrat poštni asistent na Dunaju, dodeljen poštni ambulanci Dumaj — Sol-nograd — Inomost. Stanovalec je pri svoji vsakini izurjeni šivilji, ki je delala oblike boljim dunajskim damam, med njimi tudi soprog takratnega finančnega ministra. Četrti dan po Rudolfovi smrti je prišla k njegovi vsakini soproga nekoga tovarnarja in ji pripovedovala, da je bila prejšnji dan na pogrebu svojega sorodnika v Mayerlingu. Njen sorodnik je bil mlad lovec od-nosno gozdar, imel je mlado lepo ženo in bil je v Mayerlingu v cesarski službi. Za njegovo ženo je lazil pre-stolonaslednik Rudolf. Mož je po ovinkih zvedel, da mu hodi Rudolf v zelje. Hotel se je o tem prepričati in se vsiljivemu kavalirju po možnosti osvetiti.

Napovedan je bil dvorni lov, kate-roga se je udeležil tudi prestolonasled-nik Rudolf, ki je pa med lovom nena-doma izgubil. Ko je dotični lovec to opazil, se je hitro vrnil domov in za-sačil prestolonaslednika s svojo ženo in fragmenti. Prestolonaslednik je sko-čil v zadnjem hipu skozi okno in po-begnul. Razjarjeni mož je ustrelil za njim z lovsko puško in Rudolf je padel. Lovec je skočil skozi okno za njim in mu s koptom lovške puške prebil lo-banjo. Videč, kaj je storil, se je ustrelil.

In tovarnarjeva žena je bila na po-grebu nesrečnega lovca. To je pripove-dovala pozneje poštenemu asistentu nje-gova sorodnica, dobro vedoča, da se lahko popolnoma zanesne na njegovo molčečnost. Čeh pravi, da je čital po-pis tega dogodka še isti teden v nekem bavarskem listu v Solnogradu. V po-ročilu o tragični Rudolfovi smrti je bilo

tudi rečeno, da so baronico Vetsler vi-del še po Rudolfovi smrti na Dunaju in da se je najbrž zastupila.

Tretji Čeh pripoveduje, da je priha-jal prestolonaslednik Rudolf v letih 1882—1883 često na lov v Olovico pri Kralupu na Češkem. Tam so bila obšir-na cesarska lovišča in prestolonasled-nik, ki je služil takrat v armadi v Pra-gi, je imel go Olovico blizu. Zajcev je bi-lo v tem lovišču mnogo in lovci so jih vedno mnogo postrelili. Če se je raz-nesla vest, da se udeležil lova pre-stolonaslednik Rudolf, so prihajali od vseh strani radovedneži, ki bi bili radi vide-li, kako bo Rudolf streljal zajce.

Rudolf je bil izbozen strelce. Sploš-no pozornost je vzbujala njegova tirolska obleka, kajti princ je hodil v nau-hušem mrazu v irhastih hlačah z goli-mi koleni. Mnogi niso verjeli, da se Ru-dolf ne boji mraza in mislili so, da ima na sebi triko. Za njegova kolena se je zlasti zanimala deca in sletni deček Kucera se je nekoga dne neopazeno spužl k Rudolfu in mu otipal kolena. Njegovi tovariši so se od srca smeja-li, ko je deček zaklical, da imajo gos-poda na kolnih kocih. Rudolf se je ustrašil in brnil dečka v sneg. Potem se je vsa lovska družba na njegov ra-čun od srca nasmejala in princ je poda-ri dečku dva cekina. Nekaj sličnega se je pripetilo na drugem lovu, ko se je hotel neki drugi deček prepričati, ali ima Rudolf res gola kolena. Sedel je in otipal Rudolfova kolena ter se prepri-čal, da so res gola. Potem je dvignil glavo in zajekal: Striček, dajte mi de-nar za hlače. Prestolonaslednik se je nasmejal in dal dečku pet cekinov. Med ljudstvom je bil Rudolf zelo pri-ljubljen in popularen.

je v svesti si svoje nedolžnosti, molčal. Seveda je bil zelo presenečen, ko so ga obsodili na smrt.

Gangliev brat je zadevo prijavil držav-nemu pravdniku in sedaj je guver-ner zahteval revizijo procesa. Baje je tudi več prič videč, da je Gallo streljal na Fantasia, niso si pa upale tega pričevati, boječ se njegove osvete. Gallo je namreč teroriziral vse mesto.

Samomor 96-letnega starčka

V Asbury parku pri New-Yerseyu se je ustrelil 96letni starček, zdravnik dr. Edvin Osbaldeson. Našli so ga s prestreljeno glavo v njegovi ordinacijski sobi. Baje je izvršil samomor zato, ker ni mogel čakati 100 let. Vtepel si je namreč v glavo, da dočaka najmanj 100 let. O tem priča tudi njegova lan-skoletna objava v listih. Objavil je, da je bil rojen 27. julija leta 1829 in ne 27. decembra leta 1832, kakor je označeno v njegovih spilih in v krstnem listu. Izjavi je priložil faksimile poročnega li-sta svoje matere, kjer je bilo s črnimol pripisano, da je bil prvi otrok gospe Osbaldeson rojen l. 1829.

Toda izkazalo se je, da je zdravnik lažal in potvrdil letnico na poročnem listu. Zato mu prijatelji in znanci niso hoteli priznati njegove starosti. Zanje je bil dr. Osbaldeson star samo 97 let. Pred tedni je stari zdravnik nevarno obolel. Bolezen se je rapidno slabšala in mož je uvidel, da so njegovi dnevi šteti. Zalosten, ker se njegova želja, doseči 100 let, ni izpolnila, je segel po samokresu in si poglaval krogi v glavo.

— **Cenjeno običajno se v ljudno opaznja** na inventurno prodajo ostankov parov čev-lev osobito malih številk po znatno znižani cenah dokler zaloga traja. v trgovini PEKO, Ljubljana, Aleksandrova cesta 131

Kupujte samo pri trdkah, ki inserirajo v »Slov. Narodu«!

23

Roman.

dejal.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Cerkev trdi, da je ustanovil papežovo državo že cesar Konstantin, ki je podaril papežu Silvestru celo Italijo. — Zadevna darilna listina je pa bila potvorjena.

ga je bil papež duhovni poglavar krščanskega sveta. Kaj čuda torej, da je šnila papežem na enkrat v glavo misel, da se ne kaže zadovoljiti samo z duhovno močjo in avtoriteto.

ie Longobarom znaten del Italije in ga
poklonil papežu kot dedščino sv Petra.
I. 754 ie izjal nanežu Štefanu darilno
eleznato vinc

Neki so spoznali, da komiku ne morejo do živega in ga niso več tožili.

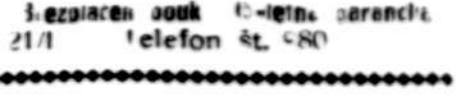
Natopopnejši

364 **Globoko žaljuči ostali.**

sprejemem v dobro hišo na deželi
Ponudbe pod značko „Čedna zuna
njost 297.“ na upravo „Slov Na
rada.“

Blage dostavimo tudi na dom.
Prevzamemo v mlev tudi vsako
množino domače ali banaške pse-
nice — pri manjših množinah jo
takoj zamenjamo za moko in
otrobe.

prestaviti čast u obo-
žanje križ i zlatnoga slabo-
povađa, slabošteno delo-
vanje breževa naplova-
vanje obredno, koštano
činjenje, tetar žućka u
čeliku kanten. Vzgljedu
upeti u zbiranje učini-
cije pri arteriosklerozu
— «PLANINKA» čas-
tisten u plimbitiranju pa-
serih po Dru 20 — u na-
pisu protivatstva:
LEKARNA RAIČEVO
Ljubljana Kongresni trg
Dobro se zna lekarstvo

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom prost prestop meje. Ogrski prehod vž-

zum se ob pokazanju sejemске izkaznice dobi
na meji

Precejšnje plačjave voznice na jugoslovj, ogr-
skih in avstrijskih železnicaх, na Dunavu, na
Jadranskem morju ter v zračnem prometu
Poljskani vseh vrst ter sejemске izkaznice (po
Din 40 -) pri **WIENERMESSE - A. G. Wien,
VII.** ter med trajanjem Lipskega pomladanske-
ga sejma pri poslovalnici v Lipskem Oesteri
Messhaus in pri vseh častnih zastopstvih v
Ljubljani: Avstrijske konzulat Dunajska cesta 31
• Zveza za turistični promet v Slovenijo,
Dunajska cesta 1
• Josip Zidar Dunajska cesta 31.

Ureduje: Josip Zupančič — Za narodno tiskarno. Fran Izeršek — Za upravo in vnosa in del. lista. Otton Christof — Vsi v Ljubljani.